

akademisyen görüşü

“Türkiye Futbol Federasyonu Kendi Soruşturmasına Başlamalıdır”

Mert Yaşar

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Türk sporu gereksiz bir tartışmanın içine sürüklendi. Türkiye Futbol Federasyonu (TFF), şike iddiaları karşısında soruşturma açmak için savcılık iddianamesini bekleyeceğini duyurdu. Spor Hukuku Enstitüsü ve Galatasaray Spor Kulübü bu kararı eleştiren basın açıklamalarını kamuoyu ile paylaştı. TFF, Galatasaray Spor Kulübü başkanı Ünal Aysal'ı federasyonu daha hızlı hareket etmesi gerektiği yönünde uyarması sebebiyle disiplin cezası vermekle tehdit etti. TFF'nin disiplin talimatının hangi hükmüne dayanarak ceza vereceği merak konusu oldu.

Bugüne kadar birçok hukukçu adli yargı ile spor yargısı arasındaki ilişki konusunda görüşlerini ileri sürdüler. Çoğunluk, TFF'nin ceza mahkemesi kararını beklemesi gerektiğini iddia etti. Masumiyet karinesini öne çıkaran bu görüş sahipleri, federasyonun sportif ceza verme yetkisini ve bu yetkinin adli yargıdan bağımsız olduğunu göz ardı ettiler. Bu hukukçular, sadece TFF'nin olası disiplin cezası kararları hakkında kaygılarını paylaşıırken, TFF'nin sportif ceza vermek için kendi soruşturmasını başlatabileceğine hiç değinmediler. TFF ise, dünyada örneği görülmemiş bir karara imza atıp, soruşturma açmak için savcılık iddianamesini bekleme kararı aldı.

Soruşturma için ciddi şüphe yeterlidir

TFF başkanı Mehmet Ali Aydınlar, ellerinde hiçbir delil ve belge olmadığı için soruşturmaya başlayamadıklarını iddia etmiştir. Oysa soruşturma için delil ve belgeye ihtiyaç yoktur. Bir suçun işlendiği hususunda ciddi şüphe bulunması yeterlidir. Federasyonun Etik Kurulu Talimatı'nın 7'nci maddesinde de “TFF yönetim kurulunun, ihbar üzerine ya da re'sen öğrendiği ve ciddi bulduğu şike ve teşvik primi iddialarını, incelenmesi için Etik Kurulu'na intikal ettireceği” öngörülmüştür.

TFF, bugüne kadar gazete haberlerinden ve futbol kulüplerinin Internet sitelerinde çıkan iddia ve açıklamalardan bile yola çıkarak müsabaka sonucunu etkileme şüphesiyle harekete geçmiştir. Örneğin, Kayserispor oyuncusu Bilal Aziz Özer'i tedbirli olarak Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu'na sevk etmiş ve olayla bağlantısı olabilecek kişi ve kuruluşların araştırılması için konuyu Etik Kurulu'na göndermiştir. En ufak şüpheyi bile ciddiye alan TFF, savcılığın yürüttüğü soruşturma sürecinde gerçekleşen onlarca tutuklamayı, polisin 19 maçta şike meydana geldiği yönündeki açıklamasını kendi soruşturmasını açmak için yeterli görmemiştir. TFF'den medyada yer alan iddiaları dikkate alarak bir karar

vermesi değil, kendi soruşturmasını açması beklenmektedir. Söz konusu soruşturmayı açmak TFF'nin görevidir. TFF, soruşturma açmayı ertelemekle görevini ihmal etmektedir.

İdari tedbir kararı verilmelidir

Spor Toto Süper Lig'de şikeye karıştığı iddia edilen birkaç kulüp bulunmaktadır. Masumiyet karinesi gereği, söz konusu takımlara sadece medyada çıkan iddialardan yola çıkarak küme düşme cezası verilemeyeceği hepimizin kabulüdür. Ancak onlarca tutuklamanın gerçekleştiği ve şikeye karıştığı yönünde kuvvetli şüphe bulunan kulüplerin hiçbir şey olmamış gibi lige başlayacak olmaları belirli kesimleri, özellikle taraftarları rahatsız etmektedir. "Şüpheden sanık yararlanır" ilkesinin yanında, TFF'nin kuvvetli şüphenin varlığı durumunda idari tedbir uygulama yetkisi de bulunmaktadır. TFF Disiplin Talimatı'nın 81'inci maddesine göre, disiplin ihlalinin gerçekleştirildiği konusunda kuvvetli şüphelerin bulunduğu ve disiplin cezasının derhal uygulanmaması durumunda amaçlanan sonuçlara ulaşamayacağına anlaşıldığı hallerde, kesin bir ceza hükmü tesis edilene kadarkulübe seyircisiz oynama, saha kapama cezası verilebilmektedir. TFF, şike soruşturmasında ismi geçen ve özellikle yöneticileri tutuklanmış kulüplere idari tedbir uygulayıp, bu kulüplere seyircisiz oynama veya saha kapama cezası vermelidir. Şikenin cezasının küme düşme olduğu dikkate alınırsa, idari tedbir kararının da benzer ağırlıkta olması ve seyircisiz oynama şeklinde karar verilmesi gerektiği iddia edilebilir.

6222 Sayılı Kanun, spor yargısını felç etmemelidir

Şike soruşturması, Türkiye'de spor hukukunun henüz emeklediğini, karşılaştırmalı hukuktan çok uzak bir gelişim içinde olduğunu gösterdi. Spor hukukunun kendi özellikleri olduğunu, ceza hukukunun yanında ayrı bir disiplin hukuku geliştiğini, devlet mahkemeleri ile federasyonların kararlarının ayrı kulvarlarda etki gösterdiğini göz ardı eden bazı hukukçular, spor federasyonlarını devlet mahkemelerine tabi kılmaya kadar götürecek görüşler ileri sürüyorlar. Disiplin talimatlarında yer alan birçok disiplin suçunun Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Hakkında Kanun'da karşılığı olduğunu dikkate alırsak, savcılığın dahil olduğu bütün soruşturmaların sonucunun beklenmesi gerekecek. Bu ihtimalde, hızlı disiplin kararları alınmasının şart olduğu spor dünyası kaosa sürüklenecektir.

Her ne kadar düzenlemeyi doğru bulmasak da, Anayasa'nın 59'uncu maddesinde yapılan değişiklikle, spor federasyonlarının disiplinine ilişkin kararlara karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabileceği öngörüldü. Anayasa değişikliği, spor yargısının bağımsızlığını ve devlet mahkemelerine tabi kılınamayacağını ortaya koydu. Anayasa değişikliğinden sonra, disiplin cezalarının verilmesi için ceza mahkemelerinin kararını beklemek gerektiğini iddia edenler Anayasa'ya aykırı yorum yapmış olurlar.

TFF harekete geçmelidir

Sonuç olarak, TFF'nin soruşturmayı ertelemek için ileri sürdüğü gerekçeler talimatları ile çelişmektedir. TFF, en kısa zamanda şike soruşturmasına başlamalıdır. TFF, şike ile ilgili karar verirken Spor Toto Süper Lig kulüplerinin çıkarlarını, taraftarlarından tepkisinden öte hukuku dikkate almalıdır. TFF Başkanı, şike soruşturmasının ekonomik ve sosyal boyutu olduğunu dile getirmiştir. Sayın başkan bu soruşturmanın hukuki boyutunu unutmamalıdır. Ligin marka değeri, hukuku çiğnemenin gerekçesi olamaz. Zira hukuk, bu marka değerini koruyacak en önemli araçtır.